

Vide, 6 år, Tuva, 11 år och Lo, 9 år luffade runt i Thailand i tio veckor.

Lo Bergstad på paradiset Laoliang i södra Thailand.

Familjen Bergstad luffade runt i tio veckor:

På familjeäventyr i Thailand

Bad med elefanter, pytonorm på stranden, snorkling med stingrockor och en två meter lång varanödla som granne. Johan och Ylva Bergstad från Hedemora reste runt i Thailand i tio veckor med Vide, 6 år, Lo, 9 år och Tuva, 11 år. Från minerad mark till sagolika stränder.

Text och foto: Johan och Ylva Bergstad

DEN FUKTIGA VÄRMEN får svetten att pärlas i ansiktet. Vi tar en taxi från flygplatsen Suvarnabhumi till River View Guesthouse. Äntligen har äventyret börjat. Lo, 9 år, räknade ner i 40 långa dagar hemma i ekorrhjulet. Tur och retur Bangkok är allt vi vet, resten får visa sig. Taxin passerar enorma reklamskyltar och skyskraper som sträcker sig upp i smogen. Via vindlande gränder kommer vi till vandrarhemmet vid Chao Phraya-floden, stadens pulsåder. Här handlas det, transporteras varor och människor.

FÖR 20 ÅR SEDAN deltog Johan i ett ung-

domsutbyte och lärde känna Anan och Thing Noypitak som bor ett par mil nordost om Bangkok. Senast de hade kontakt var för tio år sedan. Vi har en adress, men det är långt ifrån lätt för taxichauffören att hitta bland alla kanaler och skumpiga gator utan namn. Dessutom vet vi inte ens om de bor kvar. Efter tio stopp och förfrågningar hittar vi dem plötsligt.

– Hej Johan, säger Anan, med ett leende som fyller ansiktet och får de mörka ögonen att glittra. Anan och Johan blev som bröder under de sju månaderna tillsammans.

Anan och Thing odlade tidigare mandarinor och säljer nu kycklingspett på marknader. I dag är det lördag och stor fest i ett tempel en bit bort. Området liknar ett stort tivoli med hoppborgar, luftpistolsskytte, grillade insekter och disco med blinkande girlander och högljud musik.

– You, come! ropar en thailändare, och pekar på en paviljong där tre munkar sitter.

Munkarna mumlar något och stänker vatten på oss. En annorlunda svalkande rening. Vi får vilddoftande rökelse som ska stickas ner framför en Buddha-

staty. På natten bor vi i våra vänners enkla hem. Några tunna täcken blir madrasser på vardagsrummets betonggol.

DAGEN EFTER gör vi en tur till vattenfallen Chet Sao Noi nära nationalparken Khao Yai. Fartvinden får ögonen att täras där vi sitter på pick-upflaket i 100 kilometer i timmen.

Sedan glider vi runt på upplåsbara bildäck. Det smaragdgröna vattnet omsluter och svalkar våra kroppar. Det är söndag och flera hundra thailändare badar, med både t-shirt och badbyxor som går ner en bit. Johan känner sig naken iklädd bara badbyxor.

RESAN FORTSÄTTER till andra vänner från utbytet. Ning har blivit ledare för 400 personer i sin hemby. Pen jobbar som guide i en nationalpark på gränsen till Kambodja. Vi får vandra på stigar som bokstavligen är minerad mark.

– You, stay on track, stanna på stigen,

säger soldaten som eskorterar oss med ett maskingevär på ryggen.

Från berget ser vi långt in över Kambodjas gröna fält och kullar. Ibland smäller det här när något djur, eller en människa, kliver på en mina från krigens. Relationen är spänd mellan Thailand och Kambodja. Vi smyger med och kitar mellan grenarna på den kambodjanska gränsposten, så väl dold att vi knappt ser den. Det kargalandskapet påminner om svenska fjällen. Men så kommer en slätt med flera meter högt gräs.

En grönskande skalbagge signalerar om att vi är långt hemifrån.

– Titta här, säger Pen och pekar på en liten röd växt som äter myror.

En köttätande växt. Barnen ser storögt på, liksom vi vuxna.

DET HAR VARIT REKORDKALLT i Thailand, i norr någon minusgrad. Nättarna i de oisolerade husen får vem som helst att luttra. Via en lokal marknad kommer

vi tillbaka till Bangkoks värme, och bor en natt på ett femstjärnigt hotell till sistaminutenpris. Men vi vill vidare. Bort från ättamiljonerstadens avgaser. En vän i Sverige tipsade om ön Koh Payam på västkusten, nära Burma. Efter en skumpig skramlande tågresa på nio timmar når vi staden Chumphon vid 22-tiden.

– Har vi någonstans att bo? undrar Lo.

– Nej.

– Bra.

– Hur menar du? undrar Johan.

– Det är mer spännande då.

OCCH VISST LÖSER DET sig, som alltid. Ofta blir det bättre utan några förväntningar, så även i Chumphon där vi får ett stort rum till låg kostnad. Första natten på Koh Payam blir ändå utmanande. Det är den 23 december, högsäsong och fullbokat på hela ön. Vid ena änden på Long beach finns Palm Tree Bungalows. De har en liten ranglig hydda kvar, en bit upp i djungeln.

"Pappa kom fort! Tuva har hittat en jättestor orm," ropar Lo en morgon under familjen Bergstads äventyr i Thailand.

Familjen Bergstads tält på Laoliang-ön i södra Thailand.

Skimrande skalbagge i en nationalpark på gränsen mellan Thailand och Kambodja.

– Family? No. Dangerous, säger ägaren och skakar på huvudet.

Bungalowen står på palar och har bara plats för två vuxna. Utanför finns en liten veranda. När Johan kliver upp på den brister en smal bräda. Hyddan är ändå tillräckligt stabil, om vi rör oss lugnt. Ägaren ger med sig och vi får tak över huvudet. Rummet på nio kvadratmeter rymmer en dubbelsäng, toalett och dusch. Vattnet från handfatet rinner rakt ner på golvet, och ut på marken.

– Handfatet behövs inte, säger Johan och spottar ut tandkrämen på golvet, rakt på en liten tvåthög som inte syns i dunklet ...

Vi turas om att sitta på toaletten och göra skuggteater mot draperiet mellan badrummet och sovrummet. Trots att nattsömnen blir mager skratrar vi mer i den lilla djungelhyddan än på lyxhotellet.

På julaftonen byter vi boende till Banana Resort. Koh Payam träffar oss

i hjärtat med sitt lugna liv. Inga bilar, bara vespor som puttrar fram på små cementvägar. Näshornsfåglarnas skranden fyller luften. Turkosblått hav. Vita rymliga stränder. Väst är det en del sting i vattnet från osynliga manetterräder. Och efter någon vecka blir det till och med långträskigt. Men vi kan inte slita oss från enkelheten. Palmerna som rasslar i vinden. Den dagliga rytmen med skolarbete efter frukost. Sedan bad, kajak, snorkling eller vandring till nästa strand.

NYÅRET FIRAS på Hippie Bar.

– Hippie New Year! ropar någon i vimlet.

Det är inte så hippigt som det låter, faktiskt riktigt mysigt. Stället är uppbyggt av drivved, och har med tiden vuxit till ett helt skepp.

Efter två veckor fortsätter resan till Khao Lak, sedan Krabi. Taxibåten stannar 50 meter från land. Vi ser på varandra, ler och hoppar i det varma plurret.

Familjen Bergstad lämnade ekorrhjulet och reste runt i Thailand i tio veckor. Här med Kambodja i bakgrunden.

FAMILJEN BERGSTAD

Namn: Johan och Ylva Bergstad, och barnen Tuva, 12 år, Lo, 10 år och Vide, 7 år.
Ålder: 41 år (båda).
Gör: Psykologer på Mindfulness Academy Scandinavia och Familjecentrum i Avesta. Har JoY Psykologteam ihop.
Bor: Dormsjö, Hedemora kommun.
Intresse: Resor, musik, barnen och dans!

Fon Udompon, Johan Bergstads värdmamma under utbytesprogrammet 1995.

Taxi på ön Koh Mook i södra Thailand.

Vänlig sjukhuspersonal när Lo Bergstad, 9 år, skadat foten och fick sy fem stygn.

THAILAND
Statsskick: monarki
Huvudstad: Bangkok
Antal invånare: knappt 70 miljoner
Befolkning: thai 75 procent, kineser 14 procent, övriga 11 procent.
Språk: thai
Valuta: baht
Religion: buddister 94 procent, muslimer 4 procent, övriga 2 procent

1. "På morgonen skänkte vi ris till munken," berättar Ylva Bergstad.
2. Djuv Udompon, Johan Bergstads värdpappa under ett utbytesprogram för 20 år sedan.
3. Thing Noyptak deltog i ett utbyte med Sverige och säljer nu kycklingspett på marknader.
4. Tuva Bergstad badar med elefanter på Koh Lanta.
5. Ylva och Tuva Bergstad på ön Koh Payam nära Burma på den thailändska västkusten.
6. Läcker larver på en marknad i nordöstra Thailand.

SISTA MORGONEN PÅ LAOLIANG KOMMER LO RUSANDE:

– Pappa, kom fort! Tuva har hittat en jättestor orm!

Sekunder senare är vi där, med kameran i högsta hugg. Det ovanliga strandfyndet är en tre meter lång pytonorm. Snart är alla på ön där för att beundra ormen.

– Mai antaray, inte farlig, säger tältresortens ägare.
 Pytonormar stryper sitt byte och lär inte rå på oss vuxna. Johan lägger sig platt i sanden och fotar. Det pirrar i kroppen när ormen närmar sig, bit för bit. Fyra thailändare kliver fram, tar tag om den och får med nöd och näppe ner den sprattlande varelsen i en säck, för vidare transport till den obebodda grannön.

NATTEN INNAN såg Johan en annan orm, precis vid tältet, så det är med viss lättad vi åter till fastlandet igen. Två delfiner eskorterar oss en bit. I staden Trang har vi bra sängar, varm dusch och el dygnet runt.

– Det här är nästan störande lyxigt,

säger Lo som föredrar äventyrlivet.

Resor längs landvägen är miljövänligast och ofta roligast. Nu gör vi ett undantag och flyger till Chiang Mai, Thailands näst största stad uppe i norr.

CHIANG MAI INNEBÄR klimatbyte med kalla nätter. Barnen blir förkylda med feber. Först Vide, sedan Lo, lagom till bussresan på fem timmar till staden Phitsanulok. Där badar Lo i hotellets pool och skär sig under en stortårn på trasigt kakel. Personalen tar på sig ansvaret, kör oss till sjukhuset och betalar räkningen för de fem stygnen. Sjukhuspersonalen ler och skämtar. Bjuder på färgglatt gottis.

RESANS SISTA STOPP är Johans värdby från utbytesprogrammet.

– Sawadee khap Pa, hej pappa, säger Johan till sin 85-åriga värdfar, som går längs den dammiga vägen ner mot floden.

– Johan, ma teo? Johan hälsa på? Javisst, Johans dröm att få visa familjen värdbyn infrias. Endast pappan

bor kvar i huset som står på pålar för att komma upp från fukt och djur. På tonten odlas bananer, papaya och chili. Flera grannar vill bjuda in oss när vi går förbi: – Kin kao! ropas det. Kin kao, äta ris. Vi får gott klibbris, små bananer och kokta grönsaker. Någon åker och köper yoghurt till barnen. Generositeten är obeskrivlig.

– Kittung Johan! Saknat Johan! ropar värdmor, som nu bor med sin syster sedan deras mamma dött.

ANAN och **THING** hälsar också på. Det pratas och skrattas. Värdmaman knyter vänskapsband runt barnens handleder. Vi stannar en natt, och sover på hårda madrasser. I soluppgången ger vi ris till en munk. Några grannar visar sin insektsodling.

– Aloy maak, jättegott, säger en kvinna. Vi får en burk nyrostade insekter som ska vara bra för hälsan. Efter frukosten, som äts på golvet, åker vi till andra släktingar. En man som Johan jobbade med på risfälten skrattar gott åt att Johan,

som då var singel, nu kommer tillbaka med fru och tre barn. I templet blir vi välsignade av abboten, som hunnit bli 92 år. Sedan blir det nudellunch i byrestaurangen.

– Vi tar notan, säger Johan, i ett försök att bjuda tillbaka för allt vi får. Piset för oss tolv som åter är 50 kronor...

MED BLANDADE KÄNSLOR lämnar vi byn. Kommer vi någonsin tillbaka? Får vi se värdföräldrarna i livet igen? Tacksamheten är ändå störst. Fem timmar senare närmar vi oss Bangkok i Anan och Things pickup. Avgaser blandas med rök från brinnande gräs. En lastbil har en stor stenelefant på flaket. En bil lastad med gurkor har vält och ligger i diket. I kvällsolen glänser en Buddhastaty. En stor rovfågel svävar högt i skyn. Anan och Thing kör oss till flygfyltan. Resan slutar som den började, i goda vänners gemenskap.

Fotnot: Ett halvår efter hemkomsten till Sverige fick familjen Bergstad besked om att Johans värdmamma, Fon Udompon, gått bort.

➔ Vadar in till stranden. I Krabi klättrar vi, får en släng magsjuka, och serapor svinga sig längs de hundra meterna höga klipporna.

NÄSTA STOPP ÄR KOH LANTA, resans enda planerade mål. Här vimlar det av svenskar, svensk mat, svenska skolor, svenskt gottis... Tuva går en show school för Tess Merkel från Alcazar. Johan en skrivkurs för Alexandra Pascalidou. En dag badar vi med elefanter i ett mangroveträsk. De stora djuren tar små skutt ner för den leriga slänten och ut i vattnet.

– Hjääälp, min elefant dyker ropar Ylva. Johan håller krampaktigt fast i ett rep som går runt elefanten. När den böjer frambenen är han nära att åka ner i det grumliga träskvattnet och håller ännu hårdare tag. Senare slappnar han av och släpper repet. Så mycket roligare att bara gunga med i denna jättekarusell. Tuvas elefant rullar plötsligt över på sidan. Luffen fylls av glada skrik och skratt.

På Koh Lanta vandrar vi till Tigergrötan uppe bland bergen. Förbi enorma

blad, höga träd, till stor del i en bäck. Vide halkar och får ett sår, som vi tvättar. Det prasslar till i några nerfallna löv när en brun orm ilar iväg. Grottnarna är en tyst svalkande oas. Tänk att tigrar har bott just här! Vi ålar oss fram i de mörka gångarna. Kläderna blir bruna. – Här skulle man bo, säger Lo lyriskt.

PÅ KOH LANTA NJUTER vi av resans bästa bungalow. Alla sover i bra sängar. Frukosten äts i morgonsolen på verandan; gröt kokad i en medhavd vattenkokare, yoghurt, müsli, färsk mango och grovt bröd från ett tyskt bageri.

Efter den färgsprakande finalen för Tuvas show school vill alla både vidare, och vara kvar på ön. Den gula Tiger Line-båten tar oss till Koh Mook. En skruvtaxi vespa med sidovagn tar oss över ön. Vattnet är badkarsvarmt. Palmer sträcker sig ut över den vita pudersanden. Ännu ett paradis.

– Hur går det Ylva? undrar Johan när vi samlas in i Smaragdgrötan, där trakts pirater gömmer sitt byte för hundrar år sedan. Hon har Vide på ryggen.

Inget svar kommer, bara flåsande ljud. Johan antar att det går, men inte mer. Vi har i alla fall flytvästar. Guiden som knappt kan engelska lyser upp i tåket på ett hundratals fladdermöss. Grottan är 80 meter och längst inne öppnar sig en strand. På håll hörs det dova ljudet från vägor. Som att stå i en sloknad vulkankrater.

DET SMATTRANDE LJUDET från longtailbåtens motor påminner om ett mindre propellerplan. Vi har fått tips om nationalparken Laoliang två timmar söderut med båt. Det har blåst i flera veckor. En kvart innan vi kommer till Laoliang blir havet en levande spegel. Vattenytan bryts då och då av någon hoppande fisk. Ön skjuter upp ur vattnet med sina hundra meter höga klippor.

– Kolla stranden! ropar Tuva.

PÅ LAOLIANG BOR alla i tält. El finns bara på natten. Mat serveras tre gånger om dagen. En stor utediskande varan, två meter från svans till huvud, kommer då och då för att leta matrester i uteköket.

Det är en skön kollektiv stämning. Som bäddat för berikade möten vid de enkla borden efter en dag med snorkling, klättring eller paddling. Befriande lite att göra. Barfotalliv. Inga fordon. Ingen shopping. Ingen wifi. Mario från Italien får låna vår gitarr. Vi har inte många ord gemensamt, men musiken går från hjärta till hjärta.

YLVA YOGAR VARJE morgon. Johan joggar. Barnen bygger ett sandslott för krabbor med Ben, 11 år, från Kanada. En ny kompis och perfekt engelskalarare. Vad heter ruter på engelska? Hjärter? En förmiddag paddlar vi runt ön. På västsidan är det lå och skön skugga. Tyst som på fjället. Små och större grottor letar sig in i berg.

– Kan vi inte paddla igenom den där tunneln, pappa? undrar Lo.
 – Det ser lite på gränsen ut...
 – Det är just därför jag vill göra det. Vi paddlar in mot klippväggen. Vågorna är lugna. Johan lägger sig på rygg och vi glider tyst under den korta tunnelns tak.